

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Mercantia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

MENDACIVM. MERCANTIA. MERETRIX.

medicet, & hac de causa intrauerit nō
est excommunicatus: secundum Bar-
tol. in l. sciendum. ff. de adi. edict. &
ita casui hīc occurrēti respondit. An
liceat vocare medicū Iudæum. suprā,
Iudæus. §. 9.

* L i c b r infirmi , & seruitores non
tencantur obedit medico, cūm nō si
corum prælatus, nec possit præcipi-
re: tamen si non stant consiliis medi-
ci, sed scienter , vel improbabili igno-
rancia , vel inordinate appetitu su-
munt aliquid , propter quod notabile
malum, vel mortem incurant, mor-
taliter agunt contra charitatem , qua
corpus proprium debent diligere, ar-
gument. canon. si non licet. vigesimo-
secundo, quæstione quinta. Idem dic
de seruitibus: quia exponunt infi-
rmum graui periculo, & sic si sequere-
tur mors, essent irregulares: quia ex
corum culpa secuta est. Secus quando
ex inuincibili ignorantia faciunt, cre-
dentes prodeste infirmo. An medici,
vel chirurgi debeat promoueri ad
ordines. Sil. ver. medicus. §. vlti.

MENDACIVM.

* MENDACIVM, quod importat
falsam vocis significationem.
semper est peccatum, si est cum inten-
tione fallendi: quia est contra virtutē
iustitiae. Sed aliquando dicens men-
daciū intendit bonum proximi , &
dicitur officiosum, & est veniale: ali-
quando intendit solatum , & dicitur
iocosum, & est etiam veniale: aliquan-
do intendit nōcumentum spirituale,
vel corporale , quod si sit notabile,
vel ratione personæ , vel ratione rei,
est mortale: si autem sit de paruare, vel
sit secundum primos motus animi,
vel sine animo mulum nocendi, com-
muniter est veniale. Similiter quando
est ex loquacitate, vel sine mala inten-
tione, nī ex hoc ali quod graue dam-
num sequeretur, quod quis debuisset
aduertere: tunc enim mortale est. Et
dico mendaciū esse perniciosum,
quando est contra sacram scripturam,
vel contra scientias, quæ sunt bona in-
tellectus.

* MENDACIVM predicatoris de

his, quæ pertinent ad officium prædi-
cationis, & mendaciū iudicis inquan-
tum iudex, & eorum quæ in iudicio
dicuntur secundum formam iudicij,
sive sit iudicium temporale, sive spi-
rituale: vt iudicium sacramenti, confes-
sionis, mortale est, si formaliter men-
tiatur quis. suprā. Accusatio. §. vigesimo
secundo: infrā, Confessio. §. quin-
to. Vide Sanct. Tho. secunda secundæ,
quæstio. 110. a. 3. & vlti. Archid. Hor.
2. par. tit. 10. cap. 1. §. 3. Si qui negaret
se Christianum esse timore mortis, an
mortaliter peccaret. suprā. ver. Fides.
§. 7. Dicit enim Apostolus, Corde cre-
ditur ad iustitiam, ore autem confes-
sio fit ad salutem.

* S i persona grauis diceret mendaciū,
etiam officiosum, ratione sca-
ndali, posset esse mortale: & ratione iu-
ramenti, suprā, Iuramentum. §. 7, vel
ratione voti, vt si voulisset non dicere
aliquid mendaciū, & dicere, mor-
taliter peccaret.

MERCANTIA.

Mercantium exercere simplicitet
proprietum luctum tanquam eius si-
nem, non licet: quia finis talis merca-
toris est inhonestus. Si autem luctum or-
dinetur ad bonum reipublicæ, vel ad
sustentationem proprie familiæ, vel
ad alium finem honestum, erit licita.
infrā, Negotiatio. §. 1. dummodo non
siāt fraudes, vel aliquid iniustum in-
terueniatur, mendacia, iuramenta fal-
sa, & huiusmodi. Tunc enim ratione
adiuicti nō esset licita, & propter hoc
mercatores culpantur.

MERETRIX.

* MERETRIX est illa , quæ ven-
alem turpitudinem suam facit. §. 1.
q. 4.c. meretrices, & prohibitum est ad
eas accedere de iure diuino, in dict. c.
meretrices. & eorum peccatum sem-
per est mortale: quia contra legem na-
turalem, & diuinam, sive hoc faciant
pro mercede, sive non. Quæ si acci-
piant pecuniam per fraudem , vel ab
his, qui alienate nō possunt, tenent
restituere, sicut de lusore: aliter non,
nisi de cōsilio, tanquam turpe luctum
suprā, Ludus. §. 6.

2 Dym

